

A Pécsi Ítéltábla a PÉNZNIFÓ Felszámoló és Szaktanácsadó Kft. által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a **I.rendű alperes neve**(I.rendű alperes címe) I. rendű és **II.rendű alperes neve** (címe) II. rendű alperes ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Zala Megyei Bíróság 2011. június 16. napján kelt 1.P.20.431/2010/34. számú ítélete ellen a III. rendű alperes által 35. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a III. rendű alperest terhelő, a felperesnek fizetendő marasztalás összegét 1.000.000 (egymillió) forintra leszállítja.

A felperest terhelő, az államnak fizetendő le nem rótt elsőfokú eljárási illeték összegét 90.000 (kilencvenezer) forintra felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - az illetékes adóhatóság felhívására - 18.000 (tizennyolcezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket. Ezt meghaladóan a le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű alperes körjegyzője a 2008. december 17. napján kelt 454-2/2008. számú határozatával a felperes kft. üzemeltetésében álló N, A. u. 00. szám alatt található „...” Bisztró elnevezésű vendéglátóhelyet 2008. december 18-tól 2009. január 6. napjáig ideiglenesen, azonnali végrehajthatóság kimondása mellett bezáratta. A határozatát azzal indokolta, hogy a vendégátóegység 2008. december 12-én bejelentés nélkül zenés álarcosbál rendezvényt tartott, amelyre feltűnő, nagyméretű plakátokat helyezett ki nemcsak N, hanem P községben is, amelyeken a rendezvényt „P és k” címmel hirdette. A plakátok a lakosság körében közfelháborodást keltettek, amelynek N községben a 2008. december 16-án megtartott falugyűlés alkalmával hangot is adtak. Indokul szerepelt a határozatban az is, hogy a felperes az előzetes

bejelentési kötelezettségének nem tett eleget. Határozatát a körjegyző az üzletek működésének rendjéről, valamint az egyes üzlet nélkül folytatott kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 133/2007.(VI.13.) Kormányrendelet 16.§ (1) és (2) bekezdésére, valamint 21.§ (3) bekezdésére alapította.

A felperes fellebbezése folytán másodfokon eljáró Ny Államigazgatási Hivatal a 2009. február 11-én kelt ZH-128-2/2009. számú határozatával az elsőfokú hatóság határozatát jogszabálysértésre hivatkozással megsemmisítette, arra utalva, hogy a perbeli plakátok közízlést sértő volta vagy az, hogy a plakátok egyes emberekben felháborodást okoztak, nem alapozzák meg a jegyzőnek az üzlet ideiglenes bezárással kapcsolatos jog gyakorlását. A rendezvény előzetes bejelentésével kapcsolatban arra utalt, hogy a határozat meghozatalát megelőzően az üzletvezető meghallgatása során maga a jegyző sem tért ki a bejelentési kötelezettség elmulasztására.

Az üzlet bezárásából eredően a felperesnek a megrendelt év végi és a szilveszteri rendezvények elmaradásából, illetve a napi forgalomból származó bevétel kieséséből összesen 1.000.000 forint vagyoni kára, míg az üzleti hírneve csorbulása miatt 300.000 forint nem vagyoni kára keletkezett.

A felperes keresetében 1.800.000 forint vagyoni és 700.000 forint nem vagyoni kár megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte a III. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.300.000 forintot, ezen belül 1.000.000 forintot vagyoni és 300.000 forintot nem vagyoni kártérítés címén, továbbá 82.000 forint elsőfokú perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest 72.000 forint le nem rótt elsőfokú eljárási illeték megfizetésére az állam javára és 75.000 forint elsőfokú perköltség viselésére az I. rendű alperes javára, akivel szemben a keresetet elutasította.

A III. rendű alperes kártérítési felelősségével kapcsolatban azt állapította meg, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének a Ptk.349.§ és 339.§-ában írt feltételeit a felperes a perben bizonyította, ugyanis a jegyző eljárása során közhatalmi tevékenységet fejtett ki, amikor a vendéglátóegységet azonnali végrehajthatóság kimondásával bezáratta. E jegyzői határozat ellen a rendes jogorvoslatot a felperes igénybe vette, ezzel azonban nem volt elhárítható a kára, mert a másodfokú közigazgatási hatóság a határozatát 2009. február 11-én hozta meg, amikor a bezárás időtartama már letelt. Utalt arra a bírói gyakorlatra, hogy a jogalkalmazó szerv kártérítési felelősségét csak a kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés alapozza meg. Kifejtette, hogy a perbeli esetben a plakátok kihelyezése nem függött össze olyan kereskedelmi üzleti tevékenységgel, amelyre a 133/2007.(VI.13.) Kormányrendelet 16.§-a utalna, a rendezvény bejelentésének elmaradása pedig tényállásszerűen nem volt állapítható.

A vagyoni kártérítés összegszerűsége tekintetében a felperes által becsatolt nyugtamásolatok, valamint a kihallgatott tanúk vallomása és a becsatolt okirati bizonyítékok alapján azt állapította meg, hogy a bezárás folytán elmaradó év végi és szilveszteri rendezvények árbevétele az italfogyasztás ellenértéke nélkül 927.500 forint lett volna, aminek - a felek egyező előadása alapján - 40%-a, azaz 371.000 forint tekinthető elmaradt haszonnak. Mérlegeléssel, az italfogyasztással együtt általános kártérítésként összességében 500.000 forintban állapította meg a felperesnek az rendezvények elmaradásából adódó elmaradt hasznát. A korábbi hasonló időszak árbevételéhez képest a bezárás okozta bevételkiesést a korábbi időszakra vonatkozóan a felperes által becsatolt pénztárbizonylatok adatainak mérlegelése alapján ugyancsak 500.000 forint általános kárban határozta meg.

Ítélete indokolásában az elsőfokú bíróság megállapította azt is, hogy a felperes céget sérelem érte azáltal is, hogy elterjedt és köztudottá vált, hogy az üzletet bezáratták, ezért részben a megítélése, részben a látogatottsága csökkent, amely hátrány kiküszöbölésére a nem vagyoni kártérítés alkalmas, amelynek összegszerűségét 300.000 forintban határozta meg.

Az ítélet ellen annak megváltoztatása és a kereset teljes egészében történő elutasítása, valamint a felperes perköltségben való marasztalása iránt a III. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, hivatkozva a Legfelsőbb Bíróság BH 2000/2. számában 55. számú eseti döntésre, amely szerint önmagában egy közigazgatási határozatnak a perorvoslat alapján történő megváltoztatása nem jelenti a határozat jogellenességét még akkor sem, ha a határozat jogszabálysértő. Utalt arra, hogy a kialakult bírói gyakorlat szerint valamely jogszabályi rendelkezésnek az egyes államigazgatási szervek, illetőleg a bíróságok részéről történő téves értelmezése és ezzel összefüggésben a bizonyítékok téves értelmezése önmagában felrőható magatartást nem valósít meg, így a körjegyző eljárásából hiányzott a felrőhatóság. Kifejtette azt az álláspontját is, hogy a 133/2007. Kormányrendelet 21.§ (3) bekezdése a forgalmazott termék jogszabálysértő volta esetén lehetővé teszi az üzlet ideiglenes bezárását. A felperes által megtartani szándékozott rendezvény és így a sérelmes plakát kihelyezése a felperes üzleti tevékenységébe tartozott, így a felperes termékének minősült.

Vitatta a perbeli esetben a Ptk.359.§ (1) bekezdése alapján az általános kártérítés alkalmazhatóságának lehetőségét, utalva arra, hogy a perbeli esetben a kár összegszerűségének bizonyítására szakértő útján lehetőség lett volna. A szakértői bizonyításra a felperes mulasztása miatt nem került sor, mert a felperes nem vállalta annak költségeit.

A nem vagyoni kártérítés körében állította, hogy az alperes a felperes üzleti jó hírnevét a bezárás elrendelésével nem rontotta.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés kisebb részben az alábbiak szerint alapos:

A másodfokú bíróság mellőzi a tényállásból annak megállapítását, hogy az üzlet bezárása miatt a felperes üzleti hírneve is csorbult, amely miatt a felperesnek 300.000 forint nem vagyoni kára keletkezett. Egyebekben az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság is elfogadta ítélezése alapjául.

A Ptk.349.§ (1) bekezdése szerint államigazgatási jogkörben okozott kártért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

Helyesen hivatkozott arra az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában, hogy a jogalkalmazó szerv felelősségét csak a kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés alapozza meg. A jogalkalmazó szerv felelősség alóli mentesülését eredményezi, ha az ügyben megállapított tényállás az alkalmazandó jogszabály többféle értelmezését veti fel (BDT 2008.1817.).

A Legfelsőbb Bíróság iránymutatása szerint ugyanakkor nem lehet szó a felróhatóság körén kívül eső téves jogalkalmazásról, ha a jogszabály rendelkezése teljesen és nyilvánvalóan egyértelmű, a ténymegállapítás és a döntés pedig nem mérlegelés eredménye (EBH 2001.526.).

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályáról szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 101.§ (3) bekezdés értelmében a határozat akkor nyilvánítható fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak, ha

- a) életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet megelőzése, elhárítása vagy káros következményeinek enyhítése miatt szükséges,
- b) a közbiztonság fenntartása érdekében vagy fontos közrendvédelmi okból szükséges,
- c) a végrehajtás késedelme jelentős vagy helyrehozhatatlan kárral járna,
- d) a határozat valakinek a tartásáról vagy gondozásáról rendelkezik,
- e) a törvény honvédelmi, nemzetbiztonsági, közegészségügyi, járványügyi, munkaügyi, munkabiztonsági, kulturális örökségvédelmi, környezet vagy természetvédelmi okból, továbbá a közérdekű közlekedési infrastruktúra kialakítása, illetve az energiaellátás folyamatos biztosítása érdekében lehetővé teszi.

A Ket. idézett rendelkezése alkalmazásának esetei közül a perbeli esetben egyik sem állt fenn, ez az elsőfokú közigazgatási határozat meghozatalakor az egyértelmű és nyilvánvaló tényállás alapján mérlegelés nélkül eldönthető volt, különös tekintettel arra, hogy a plakátok által hirdetett rendezvény 2008. december 12. napján, tehát az elsőfokú határozat meghozatala előtt lezajlott.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezért megállapítható, hogy nyilvánvaló és kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedés történt a III. rendű alperes eljárása során, hiszen a III. rendű alperes éppen a tévesen elrendelt azonnali végrehajthatósággal okozta a felperes kárát, mert amennyiben az előzetes végrehajthatóság elrendelése

elmarad, úgy a felperesnek az üzletét nem kellett volna bezárnia és az előre leszervezett év végi rendezvényeket megtarthatta volna, illetőleg a bezárásból eredően nem származott volna forgalomcsökkenése.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a perbeli esetben a vagyoni kártérítés körében az általános kártérítés feltételei fennállottak, mert szakértői bizonyítás elrendelése esetén a gazdasági szakértői is csak a korábbi hasonló időszakra vonatkozó forgalmi adatokat tudta volna megállapítani, és ennek alapján mérlegeléssel tudta volna meghatározni a bezárás eredményeként felperesnél jelentkező forgalomkiesést, illetőleg a haszon elmaradás mértékét. Ugyanez vonatkozik a 2008. év végi előre lefoglalt rendezvényekkel kapcsolatos italfogyasztás mértékére is. Indokolatlan lett volna ezért az előreláthatóan magas összeget felemésztő szakértői vélemény beszerzése.

Alaposnak találta a másodfokú bíróság a III. rendű alperes fellebbezést a nem vagyoni kártérítéssel kapcsolatban, mert álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a perbeli esetben az üzlet bezárása miatt a felperes üzleti hírnevének sérelme nem bizonyított, az üzletbezárással kapcsolatos forgalomkiesés pedig a vagyoni kártérítés körében került kompenzálásra. A felperes személyhez fűződő joga megsértésének hiányában a személyhez fűződő jogok megsértésének objektív szankciója, és a nem vagyoni kártérítés iránti igény is alaptalan, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a részében a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatva a felperes nem vagyoni kártérítés iránti keresetét elutasította.

A III. rendű alperes részben sikeres fellebbezése folytán a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett a másodfokú bíróság a le nem rótt elsőfokú eljárási illeték összegének felemeléséről és a részben sikeres alperesi fellebbezésre tekintettel kötelezte a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján, pervesztessége arányában a felperest a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viselésére azzal, hogy az ilyen módon meg nem térülő illetéket a III. rendű alperes illetékmentessége folytán a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Egyéb megtérítendő költség a másodfokú eljárásban nem merült fel, arról a másodfokú bíróságnak rendelkeznie ezért nem kellett.

Pécs, 2012. június 28.

dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, dr. Kutasi Tünde s.k. bíró